

Leeswijzer

Algemeen

Deze begroting richt zich in de eerste plaats op uw gemeenteraad. Daarnaast biedt het Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden – zoals de provincie Zuid-Holland – inzicht in de beleidsplannen en financiële cijfers voor 2027. U vindt alle planning- en controledocumenten digitaal op capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

Voor 2027 gebruiken we de volgende documenten: de kadernota, begroting, bestuursrapportages en jaarstukken.

Alle bedragen in deze begroting staan in duizenden euro's (x € 1.000), tenzij anders vermeld. Een minteken (-) geeft een negatief bedrag aan (meer kosten of minder inkomsten), een plusteken (+) een positief bedrag (minder kosten of meer inkomsten). In tabellen kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen. Als we 'u' of 'uw' gebruiken, bedoelen we de gemeenteraad.

De Begroting 2027 start vanuit de stand van de Meerjarenbegroting 2026, inclusief de Kadernota 2027, zoals vastgesteld op 13 juli 2026.

Hoe is de begroting opgebouwd?

De begroting is opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programmaplan (programma's) en de paragrafen. De programma's geven informatie per 'beleidsveld'. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven diverse dwarsdoorsneden door de programma's heen. Ze zijn bedoeld om de raad een beleidsmatig inzicht te geven in beheersmatige zaken.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen. In deze begroting is een overzicht van de investeringskredieten en een kasstroomoverzicht opgenomen. De Financiële begroting bevat een meerjarenraming van 3 jaar.

Autorisatieniveau gemeenteraad

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's.

Wat staat er in het programmaplan (programma's)?

Het programmaplan is samengesteld uit de volgende 6 programma's:

- [Programma 1 Bestuur en dienstverlening](#)
- [Programma 2 Veiligheid en handhaving](#)
- [Programma 3 Wonen en openbare ruimte](#)
- [Programma 4 Zorg en ondersteuning](#)
- [Programma 5 Onderwijs, werk en vrije tijd](#)
- [Programma 6 Financiën](#)

Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen:

- In **Ambitie** staat de overkoepelende programmadoelstelling.
- De eerste twee W-vragen zijn: **Wat willen we bereiken?** (doelstellingen) en **Wat gaan we daarvoor doen?** (prestaties/activiteiten). Bij 'Wat willen we bereiken' geven we aan welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) we met het programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Bij de tweede W-vraag: Wat gaan we daarvoor doen? benoemen we de specifieke prestaties die in het begrotingsjaar worden geleverd en die bijdragen aan de doelstellingen. Deze hebben we zo geformuleerd dat de raad kan controleren of het college de afgesproken prestaties heeft geleverd.

- **Wat mag het kosten?** Bij de derde W-vraag bepaalt uw raad welke financiële middelen nodig zijn voor elk programma. We geven de lasten en baten per programma op hoofdlijnen weer. In de tabel ziet u de totale kosten per programma, zowel exclusief als inclusief de mutaties in de reserves. We hebben alle besluiten tot en met de kadernota 2027 verwerkt.
- **Analyse Programma op hoofdlijnen** (verschil ten opzichte van vorige Begroting). Analyse op hoofdlijnen, waarin het verschil in raming van het begrotingsjaar met de raming van het voorgaande begrotingsjaar wordt gepresenteerd. Waar van toepassing wordt ook ingegaan op opvallende meerjarige effecten.
- In een aantal programma's worden ook de **Subsidieplafonds** weergegeven. In de Algemene Subsidieverordening (ASV) is opgenomen dat uw raad subsidieplafonds in de zin van artikel 4:22 Awb kan vaststellen. Een subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift (subsidieregeling). Dit betekent overigens niet dat deze bedragen ook daadwerkelijk als subsidie worden verstrekt.
- Het Besluit en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat we de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen en de betrokkenheid per programma is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen;

In de bijlagen vindt u per programma:

- **Indicatoren (landelijk verplicht)**, dit zijn de vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 1, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente.nl. We zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen directe invloed op. Het kan daarom zijn dat indicatoren geen recente cijfers bevatten, omdat deze (nog) niet beschikbaar zijn. Conform de toezegging aan uw raad nemen we in deze begroting een verwachtingswaarde of streefwaarde op voor het jaar 2027 op. Een verwachtingswaarde staat bij indicatoren waar we geen directe invloed op hebben (bijvoorbeeld WOZ-waarde) of bij indicatoren waarbij het positief is, mocht de uiteindelijke waarde onder de opgenomen waarde komen (bijvoorbeeld voortijdige schoolverlaters). We streven bij deze indicatoren meestal naar een zo laag mogelijke waarde, maar hebben een verwachting van deze waarde in 2027 gezien ons beleid. De term streefwaarde zou voor deze indicatoren voor verwarring kunnen zorgen en daarom hanteren we hier ook de term verwachtingswaarde. In alle andere gevallen spreken we in deze begroting over streefwaarde. In een aantal gevallen zijn er nieuwe indicatoren toegevoegd in deze begroting. Als er waarden uit eerdere jaren bekend zijn, zijn deze ook ingevuld onder de noemer 'Jaarrekening'. Voor een beperkt aantal gevallen geldt dat het niet mogelijk is een streef- of verwachtingswaarde op te nemen. In de tekst staat dan toegelicht waarom dat het geval is.
- **Beleid en regelgeving**, hierin staan de beleidsstukken die bij de betreffende programma's horen en vastgesteld zijn door uw raad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden.

Wat staat er in de paragrafen?

De paragrafen zijn een belangrijk element in de begroting. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting. Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De paragrafen vormen de kaders die uw raad ons stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). Uw raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#);
- [Onderhoud kapitaalgoederen](#);
- [Financiering](#);

- [Bedrijfsvoering;](#)
- [Wet open overheid;](#)
- [Verbonden partijen;](#)
- [Grondbeleid;](#)
- [Lokale heffingen;](#)
- [Rivium](#)
- [New Towns](#)
- [Ombuigingen](#)

Wat staat er in de financiële begroting?

De financiële begroting bevat:

- [Overzicht baten en lasten;](#)
- [Reservemutaties per programma;](#)
- [Overzicht taakvelden per programma;](#)
- [Incidentele baten en lasten;](#)
- [Financiële positie;](#)
- [Geprognosticeerde balans;](#)
- [EMU-saldo;](#)
- [Kasstroomoverzicht;](#)
- [Reserves en voorzieningen.](#)

Wat staat er in de bijlagen?

De bijlagen worden ter informatie verstrekt aan uw raad. In deze begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- [Reserves en voorzieningen;](#)
- [Investeringskredieten;](#)
- [Inkomende subsidies](#)
- [Landelijke indicatoren](#)
- [Beleid en regelgeving](#)